

Agrotest fyto, s.r.o. - projekt institucionální podpory na DKRVO (MZE-RO1118); Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Česká technologická platforma rostlinných biotechnologií – Rostliny pro budoucnost; Ministerstvo zemědělství České republiky, projekty NAZV č. QK1910269: „Adaptační potenciál odolnosti pšenice k suchu, horku a mrazu“; QK1910343: „Nové znaky pšenice pro zvýšení adaptačních možností v prostředí globální změny klimatu“; QK1910041: „Využití zobrazovacích metod pro automatické fenotypování ve šlechtění na rezistenci k biotickým a abiotickým stresům u pšenice“

„NOVÉ ODRŮDY A GENOVÉ ZDROJE PŠENICE S ODLIŠNOU BARVOU ZRNA A MORFOTYPEM KLASU PRO SPECIFICKÉ POTRAVINÁŘSKÉ A ŠLECHTITELSKÉ VYUŽITÍ“

PREZENTACE A WORKSHOP, POLNÍ DEN KROMĚŘÍŽ, 18. 06. 2019, BLOK E

Bona Vita - (ISTROPOL, s.r.o. Solary), **Citrus** - (Dr. Wilhelm Jahn-Deesbach z Giessenu), **KM 109-17** - (původ: Citrus//Banquet/Bona Dea) Tyto odrůdy jsou ukázkou hexaploidní pšenice se žlutým endospermem zrna, které je podmíněno vyšším obsahem luteinu. Lutein je významný například pro správné fungování oční sítnice.

Skorpion - první česká odrůda OP s modrým zrnem, registrována 2011 v Rakousku a v r. 2012 zařazena do Evropského katalogu odrůd, středně pozdní, obsah anthokyanů je u modrého zrna obvykle asi trojnásobně vyšší než u pšenice s purpurovým zrnem. Vyznačuje se pekařskou kvalitou na úrovni B, velkým zrnem s nízkou objemovou hmotností.

AF Oxana - původ: Skorpion x Ludwig, odrůda registrovaná v roce 2019. Vyznačuje se **modrým zrnem**. Dosahuje vyšších výnosů než Skorpion. Má vysoký obsah bílkovin, velmi vysoký Zelenýho test, vysokou vaznost mouky a objem pečiva, nízkou objemovou hmotnost zrna a nízké číslo poklesu. **NOVINKA**

Rosso - rakouská odrůda s purpurovým zabarvením zrna.

PS Karkulka - původ: ANK-28A x PS 11, OP s purpurovým zrnem vyšlechtěná na Slovensku v pokusné stanici NPPC - Vígl'aš Pstruša, registrace 2014, má velmi vysoký obsah dusíkatých látek v zrně a lepku, vysoké stabilní číslo poklesu, vysokou vaznost vody, drobné zrnko. Odolná proti listovým skvrnitostem, klasovým chorobám, rzi pšeničné. Je méně odolná k padlí travnímu a náchylná k poléhání.

AF Jumiko - původ: ANK-28A x Meritto, **první česká odrůda ozimé pšenice s purpurovou barvou zrna**, specificky určená pro využití v potravinářství pro zdravou výživu lidí, registrace v roce 2018. Středně raná odrůda s výskytem anthokyanů a zvýšeným obsahem luteinu v zrně, je zařazena do **kategorie kvality B**, je určena pro speciální potravinářské využití hlavně pro výrobu celozrnných potravin. Podle literatury zmiňované barevné látky mají antioxidační účinky a pozitivní vliv na zdraví. **NOVINKA**

Nové materiály pšenice a dalších druhů s perspektivou šlechtitelského využití

V2 15-17 - původ: (Skorpion x Bohemia) x (Indigo x Bohemia), OP u které se podařilo zkombinovat modré a purpurové zabarvení zrna, čímž bylo dosaženo „**černé**“ **zabarvení zrna**. V roce 2017/18 zařazena do Státních registračních zkoušek – ekologický pokus.

V1 253-17 - ukáзка ozimé pšenice s výskytem **tří pestíků v kvítku** (u některých rostlin se vyskytují purpurově zabarvené trojice obilek v kvítcích). Tato pšenice je používána pro výzkumné účely.

V2-47-17 - ukázka dlouhé plevy v kombinaci s purpurovým perikarpem. Dlouhá pleva je přenesena z tetraploidní pšenice *Triticum polonicum* L.

V1 284-17 - dlouhá pleva ovlivňuje asimilační schopnost klasu a zřejmě také tvar, hmotnost a počet zrn v klasu, **V2 17-17** - má dlouhou plevu v kombinaci se zvýšeným počtem zrn v kláscích

V1 369-17 a **V2 29-17** - jsou ukázky pšenice s mnohořadým klasem, kdy vyrůstá více než jeden klásek z nodu klasového vřetena. Jedná se o odlišný morfotyp klasu umožňující zvýšení počtu zrn klasu.

KM 15-17 a **KM 16-17** - ozimé pšenice vzniklé křížením pšenice špaldy s pšenicí setou. Jedná se o pluchaté pšenice, které lze označit jako „**nepravé špaldy**“, nebo také „**pološpaldy**“, kde cílem bylo podstatně zkrátit délku stébla a zachovat kvalitativní parametry špaldy. **KM 15-17** má červený klas, **KM 16-17** má výrazně zkrácené stéblo oproti běžným pravým špaldám *Triticum spelta* L.

IB1 - hexaploidní tritordeum – kříženec pšenice s ječmenem čilským (*Hordeum chilense* Roemer et Schultes). Jde o novou plodinu s vysokým obsahem žlutých látek v zrna.

Tritipyrum - materiál veden pod označením **PSR 3628** Jedná se o křížence pšenice s *Thinopyrum*. Vyznačuje se hlubokou kořenovou soustavou a protierozním využitím. Vyšlechtil Dr. Tim Murray z Washingtonské státní univerzity.
